

Finansrapport per 31 augusti 2024

Linköpings kommun

Innehåll

Sammanfattning	3
Finanschefens kommentar	4
Året som gått	4
<i>Kommunens finansiella situation</i>	6
Kommunens likviditet.....	6
Kommunens skulder, derivat och avgift till bolagen	6
Kommunens placeringar.....	7
<i>Kommunkoncernens finansiella situation</i>	10
Koncernens likviditet.....	10
Koncernens skulder.....	10
Valutaexponering.....	10
Appendix	11
Marknadsdata	11
Ordlista.....	12

Sammanfattning

Kommunens saldo hos Nordea uppgick den 31 augusti 2024 till 12 miljoner. Totalt för kommunkoncernen uppgick likviditeten hos koncernbanken Nordea till 965 miljoner den sista augusti 2024.

Kommunens lån uppgick till 1 000 miljoner kronor. Den genomsnittliga snitträntan inklusive derivat uppgick till -1,04 procent. (Under en kortare period om två månader kommer genomsnittsräntan inte ge en rättvisande bild då kommunen konsoliderar bolagens lån och räntebindningar.) Den genomsnittliga räntebindningen uppgick till 2,66 år och kapitalbildningen till 1,39 år.

2024-05-28 §190 tog KF beslut kring nya finanspolicys, riskinstruktioner och riktlinjer. I dessa regelverk beskrivs hur interbanksupplägget ska hanteras samt instruktion om förändrade placeringsriktlinjer. Det innebär att under 2024 är det stora förändringar som sker, både på skuldsidan och för kommunens placeringar.

Under året infördes internbank inom Linköpings kommun vilket innebär att all kapitalanskaffning numera sker med Linköpings kommun som kredittagare, med vidareutlåning till de kommunala bolagen via interna reverser. Införande sker successivt under året och nu återstår endast ett fåtal lån. Totalt uppgår kommunens totala lånevolym till ca 13 837 miljoner varav 12 837 är vidareutlåning till de kommunala bolagen. Den totala låneskulden för hela kommunkoncernen uppgår till ca 15 997 miljoner. Både kommunen och kommunkoncernen befinner sig inom den beslutade låneramen.

Kommunen har tre stycken placeringsportföljer och det totala marknadsvärdet för placeringsportföljerna uppgick den sista augusti till cirka 5 106 miljoner kronor. Det är en ökning med cirka 276 miljoner kronor sedan årsskiftet.

I portföljen medelsförvaltning har marknadsvärdet ökat med cirka 113 miljoner kronor sedan årsskiftet och marknadsvärdet uppgick till cirka 2 479 miljoner kronor. Totalt har portföljen genererat en avkastning på 4,78 procent vilket är en något sämre avkastning i jämförelse med benchmark 6,28 procent. En av anledningarna till den sämre avkastningen är att portföljen har en större andel räntebärande placeringar, framförallt högre kassa. Finansenheten önskar att öka andelen aktiefondplaceringar i portföljen för att generera en högre avkastning.

Marknadsvärdet för pensionsmedelsplaceringar uppgick till cirka 2 378 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 157 miljoner sedan årsskiftet. Totalt har portföljen genererat en bättre avkastning på 7,07 procent i jämförelse med benchmark 6,97 procent. I portföljen är det framförallt de räntebärande tillgångsslagen som genererat en bättre avkastning.

För närvarande genomlysas ovan placeringsportföljer för att under hösten byta ut vissa innehav mot andra som bättre passar in i kommunens placeringsstrategi med låg risk och låg volatilitet men med avkastning som uppfyller riktlinjerna. Därav har t.ex. portföljen Medelsförvaltning hög andel likvida medel i kassan för att vara förberedd till köp av nya fonder.

Samtliga placeringstransaktioner under 2024 har granskats av Back Office och placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer.

Finanschefens kommentar

Finansenhetens uppdrag är huvudsakligen att hantera kapitalförvaltning, finansiell riskhantering, likviditetsflöden och upplåning. Enheten är en operativ verksamhet, men har ett långsiktigt perspektiv och placerar och lånar på lång sikt och ej genom kortsiktig tradingverksamhet. Arbetet regleras genom beslut i kommunstyrelsen:

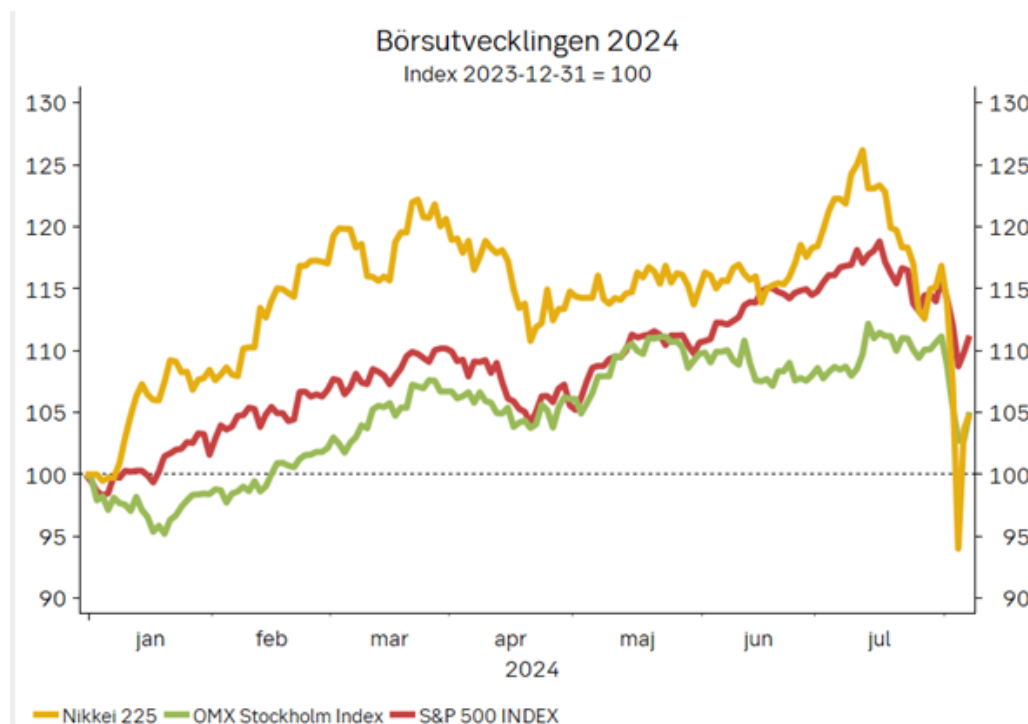
- Kommunens egna Finansregler
- Kommunens egen Riskinstruktion
- Kommunens Placeringsriktlinjer

Målsättningen med verksamheten är att den ska bedrivas kostnadseffektivt, med stor transparens och med särskilt fokus på minimering av risk för manuell/operativ felhantering. Dessutom ska verksamheten sträva efter lägsta möjliga finansiella risk givet de avkastningsmål och riskbegränsningar som kommunstyrelsen beslutar om.

I syfte att minimera risken för operativa handhavandefel ska finansverksamheten organiseras på ett sådant sätt att olika personer ansvarar för olika delar i transaktionskedjan. En enskild tjänsteman ska inte samtidigt ha mandat att avtala om värdepapperstransaktionen, utföra betalningar, bokföra transaktioner, kontrollera transaktionerna mot regelverket och sedan återrapportera till kommunstyrelsen vilka affärer som har utförts.

Året som gått

Börsåret 2024 startade bra, se bilden nedan, med stark uppgång hela våren. Under sommaren sjönk alla världens börser under en kort tid. Starten var att Bank of Japan (BoJ), stack ut mot övriga riksbankar genom höjningar av styrräntan. Årets andra höjning från BoJ gjordes den 31 juli och den var något större (0,15 procentenheter) än prognos.

Höjningen sammanföll olyckligt med ökade amerikanska recessionsrisker, förhöjd geopolitisk oro och en kraftigt försämrad riskaptit. Kombinationen ledde till att Tokyobörsen måndagen den 5 augusti upplevde ett börsfall på över 12 procent, det största sedan 80-talet.

Flertalet börser återhämtade sig snabbt och per 2024-08-31 hade svenska börsen gått upp med ca 15 procent sedan årsskiftet.

Räntor har inte haft samma utveckling. Under våren steg de långa räntorna för att från mars falla tillbaka. 10-års räntan har gått från 2,55 procent vid årsskiftet till 2,38 procent per 2024-08-31 och Stibor 90 har gått från 4,09 procent till 3,59 procent.

Flera av Kommunfullmäktiges beslut genomsyrar Finansenhetsens arbete under 2024.

- **Internbank** (KF 2023-12-05 §409 samt KF 2024-05-28 §190) där kommunen blir den enhet som står som kredittagare till all upplåning och med vidareutlåning till de kommunala bolagen. Kommunen har bättre kreditvärdighet, en bättre rating och har möjlighet att hitta nya investerare som kan ta större volym till lägre marginaler.
 - Sätta rutiner och arbetsprocesser för samarbete mellan Finansenhetsen och de kommunala bolagen med egen skuldhantering pågår.
 - Arbete pågår under hela 2024 med att överföra befintliga lån och obligationer från de kommunala bolagen till kommunen med intern revers tillbaka till bolagen.
- **Nya policys och riktlinjer** (KF 2024-05-28 §191) med uppdaterade policys, placeringsriktlinjer och riskinstruktioner för kommunkoncernens finansverksamhet innebär förändringar för kommunens placeringsportföljer.
 - Genomlysning av befintliga innehav och planering för förändring och förenkling av innehaven pågår vilket kommer generera i kommande köp och försäljning av fonder och obligationer.

Kommunens finansiella situation

Kommunens likviditet

Kommunens bankkontolikviditet på Nordea uppgick till cirka 12 miljoner kronor per den 31 augusti, checkkrediten på 1 200 miljoner kronor har inte nyttjats. Kommunen har även bankengagemang med andra svenska affärsbanker som inte är medräknat.

Kommunens skulder, derivat och avgift till bolagen

Kommunens skulder

Kommunens lån per den 31 augusti 2024 uppgick till 1 000 miljoner kronor. Kommunens skuldportfölj används i huvudsak för att finansiera uppförandet av simhallen. Låneramen för 2024 uppgår till 1 300 miljoner kronor vilket är en ökning från tidigare år med 200 miljoner. Ökningen är för att kunna finansiera del av Ullevileden.

Kommunen har ett obligationslån på 500 miljoner, ett kommuninvestlån på 100 miljoner samt certifikat på 400 miljoner kronor.

I början av året infördes internbank inom Linköpings kommun vilket innebär att kommunen tar upp lån i eget namn och sedan lånar vidare till de kommunala bolagen. Den externa låneskulden för Linköpings kommun uppgick den sista augusti till 13 837 miljoner kronor där 12 837 miljoner är vidareutlånat till de kommunala bolagen.

Snitträntan på låneportföljen inklusive räntederivat uppgår till -1,04 procent. Kapitalbildningen uppgår till 1,39 år och räntebindningen till 2,66 år. Arbetet med att överta de kommunägda bolagens lån och obligationer, i enlighet med beslut KF 2024-05-28 § 190, är under process vilket gör att under en kortare period kommer genomsnittsräntan att påverkas och inte ge en rättvisande bild.

Kommunens lån	Lånevolym mnkr	Snittränta ink. derivat %	Räntebindning år	Kapitalbindning år
2024-08-31	1 000	-1,04	2,66	1,39

Kommuninvest

Linköpings kommun blev medlem i Kommuninvest 2017. Sedan dess har kommunen gjort lånetransaktioner om totalt 5 800 miljoner kronor.

Derivat

Kommunen har ingått swapavtal (ränteswappar) i syfte att uppnå önskad riskexponering på ett kostnadseffektivt sätt. Kommunen betalar en fast ränta och erhåller en rörlig ränta i syfte att förlänga räntebindningstiden i skuldportföljen. Per den 31/8 hade kommunen ingått tre swapavtal om 100 miljoner per avtal. Kommunen har även ingått tre swapavtal på total 300 miljoner som startar oktober 2024, 2025 samt 2027.

I och med införandet av internbank har även kommunen tagit över räntederivat från Linköpings stads- och valutaswappar (sk.cross currency swappar) från bolagen. Som ovan stycke beskriver så är ränteswapparnas påverkan missvisande under en kortare period innan alla lån och obligationer är överförda i kommunens namn. Per 2024-12-31 kommer samtliga affärer vara överförda och mer korrekta nyckeltal kan redovisas.

Avgift till bolagen

I och med införande av internbank försvinner begreppet borgen på bolagens upplåning. På varje intern revers från kommunen till bolagen läggs ett påslag, som bygger på vilken löptid reversen har och till vilket dotterbolag. Avgiften är på samma nivå som det tidigare borgenspåslaget och är uträknat utifrån vad bolagen skulle få för ränta om de skulle låna själva på marknaden utan säkerheter. Borgen från kommunen finns kvar på räntederivat till de bolag som självständigt hanterar ränterisken samt på vissa bankgarantier.

Kommunens placeringar

Kommunen har tre stycken placeringsportföljer. Marknadsvärdet på kommunens placeringsportföljer uppgick den sista augusti 2024 till totalt cirka 5 106 miljoner kronor, vilket är en ökning på cirka 276 miljoner sedan årsskiftet.

Placering av koncernlikviditet

Kommunen och kommunens bolag samlar koncernens samlade likviditet på ett bankkonto, koncernvalutakonto, KVK. Kommunens finansfunktion ansvarar för att placera en del av koncernvalutakontots likviditet i kortfristiga räntebärande placeringar med låg kredit- och ränterisk. Kommunen står för hela risken i placeringarna och därför tillfaller hela avkastningen kommunens finansnetto.

KVK-portföljen är den minsta av kommunens placeringsportföljer. Aktuell marknadsvärde 2024-08-31 uppgick till cirka 250 miljoner kronor, vilket är en ökning med cirka 6 miljon sedan årsskiftet.

Ränterisken vid 1 procent justering i marknadsräntorna uppgår till +/- 5 miljoner kronor.

Medelsförvaltning

Det totala marknadsvärdet för placeringsportföljen medelsförvaltning uppgick till 2 479 miljoner 2024-08-31 vilket är en ökning med cirka 113 miljoner sedan årsskiftet. Placeringarna följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer.

Marknadsvärde

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2024-05-21, §139

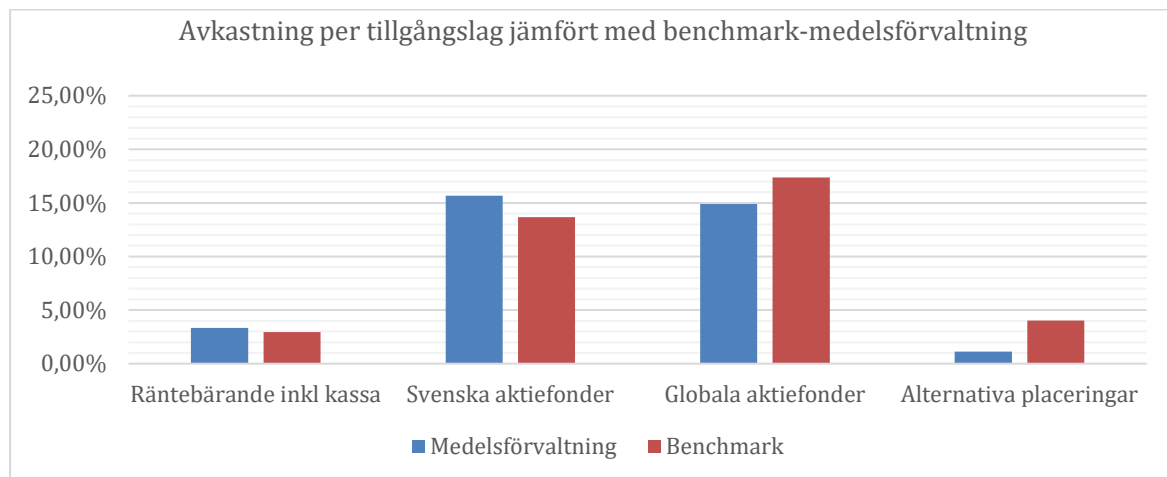
Tillgångsslag	Marknadsvärde 2024-08-31 mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 844	75 %	40	55	100
Svenska aktiefonder	198	8 %	0	20	40
Globala aktiefonder	176	7 %	0	25	50
Alternativa placeringar	256	10 %	0	0	10
Totalt placeringar	2 474	100 %		100	
Övriga tillgångar	5 ¹				
Upplupna räntor, upplupna fondrabatter					
Totalt tillgångar	2 479				

Avkastning

Totalt har portföljen genererat en avkastning på 4,78 procent under året. I jämförelse med benchmark där vi viktat vissa generella index har portföljen genererat en sämre avkastning då benchmark levererat en avkastning på 6,28 procent. Anledningen till varför portföljen inte når upp till benchmark är för att portföljen till stor del består av räntebärande tillgångsslag (75 procent) och framförallt högre kassa. Räntebärande placeringar har haft en lägre avkastning än aktiefonder och därav den sämre utvecklingen. Finansenheten önskar att öka andelen aktiefondplaceringar i portföljen enligt normalportföljen för att generera en högre avkastning.

¹ Upplupna räntor och intjänade men ännu inte utbetalda rabatter

Portföljen består av både globala och svenska aktiefonder. De svenska aktiefonderna har genererat en högre avkastning i jämförelse mot index samtidigt som de globala aktiefonderna i portföljen genererat en sämre avkastning.

Risk

Marknadsrisken i portföljen definieras som förändring av marknadsvärdet vid en procentenhets upp/nedgång i marknadsräntorna och en upp- eller nedgång i aktiepriser med 20 procent.

Vid en procentenhets förändring av marknadsräntorna ökar eller minskar portföljvärdet med 22 miljoner kronor.

Vid en börsuppgång/nedgång om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med 75 miljoner kronor. Beräkningen är en förenklad riskanalys då kommunens aktiefonder inte samvarierar fullt ut med aktieindex.

Specialfondernas/hedgefondernas och blandfondernas risk är inte inräknat i ovan då kursen på dessa varken följer börsens- eller marknadsräntornas utveckling.

Pensionsmedelsplaceringar

Det totala marknadsvärdet för pensionsmedelsplaceringar uppgår till 2 378 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 157 miljoner sedan årsskiftet. Placeringarna följer de av Kommunstyrelsen beslutade min- och maxnivåerna.

Marknadsvärde

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2024-05-21, §139

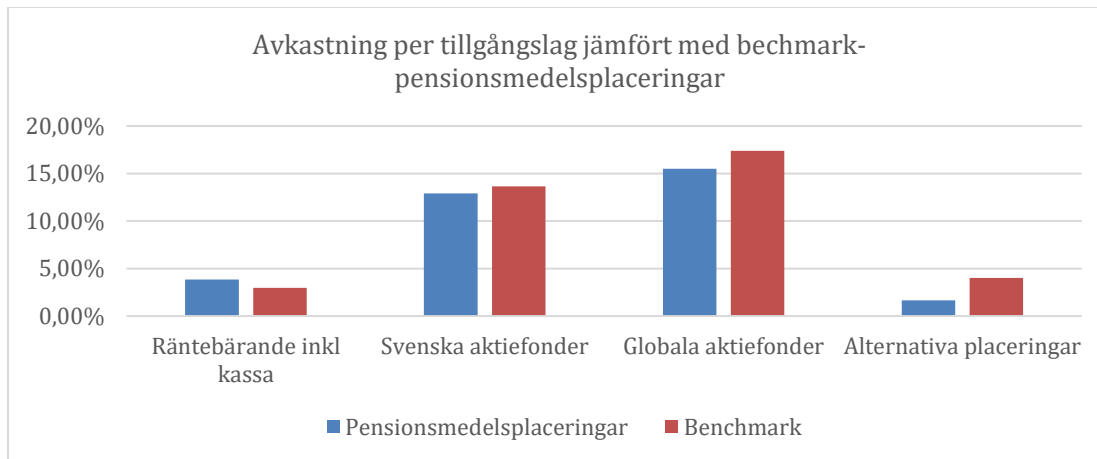
Tillgångsslag	Marknadsvärde 2024-08-31, mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 431	61 %	40 %	55 %	100 %
Svenska aktiefonder	734	30 %	0 %	20 %	40 %
Globala aktiefonder	149	6 %	0 %	25 %	50 %
Alternativa placeringar	63	3 %	0 %	0 %	10 %
Totalt	2 377	100 %		100 %	
Övriga tillgångar ²	1				
Totala tillgångar	2 378				

² Upplupna räntor och intjänade men ännu inte utbetalda rabatter

Avkastning

Totalt har placeringsportföljen genererat en avkastning på 7,07 procent under året vilket kan jämföras med benchmark som genererat en avkastning på 6,97 procent där vi viktat vissa generella index.

De räntebärande tillgångsslagen har genererat en bättre avkastning i jämförelse med benchmark samtidigt som de övriga tillgångsslagen i portföljen genererat en något sämre avkastning. De räntebärande tillgångsslagen bidrar till att portföljen i sin helhet levererat något bättre än index.

Risk

Vid en procentenhets förändring av marknadsräntorna ökar eller minskar portföljvärdet med 19 miljoner kronor.

Vid en börsuppgång/nedgång om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med 177 miljoner kronor. Beräkningen är en förenklad riskanalys då kommunens aktiefonder inte samvarierar fullt ut med aktieindex.

Avstämning mot riktlinjer

- Samtliga placeringstransaktioner under 2024 har granskats av Back Office. Back Office har en kontrollfunktion och har ansvar att rapportera avvikelser.
- Placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer, det kontrolleras av Back Office.
- Samtliga affärer utförda under delegation har rapporterats till kommunstyrelsen.

Kommunkoncernens finansiella situation

Koncernens likviditet

Kommunkoncernen har ett positivt saldo på Nordea på ca 965 miljoner kronor. Det finns en outnyttjad kredit på 2 100 miljoner och koncernen har även likvida placeringar med ett marknadsvärde på 250 miljoner kronor. Koncernen betalningsberedskap och bankkontolikviditet bedöms som god.

Saldot på bankkontot varierar stort under året beroende på den kortfristiga likviditeten hos kommunen och respektive bolag. Både kommun och bolag har även andra bankengagemang med svenska affärsbanker som ej är medräknat.

Koncernens skulder

En sammanställning av kommunkoncernens utestående lån per sista augusti 2024 uppgår till cirka 15 997 miljoner kronor vilket är en ökning med cirka 846 miljoner sedan årsskiftet. Anledningen till ökningen beror främst på nyinvesteringar i flera kommunala bolag.

I och med införandet av internbank har de kommunala bolagen interna lån till Linköpings kommun. I slutet av augusti återstår endast ett fåtal externa lån som fortfarande står i bolagens namn. Tabellen nedan visar bolagens totala skuld, det vill säga den interna skulden till Linköpings kommun samt extern skuld.

Tabell låneskuld 2024-08-31

Belopp, miljoner kronor	Låneskuld 2024-08-31	Låneskuld 2023-12-31	Förändring låneskuld
Linköpings kommun	1 000 ³	1 090	-90
Tekniska Verken	2 695	2 066	629
Lejonfastigheter	4 465	4 289	176
Stångåstaden	4 799	4 268	531
Sankt Kors	1 849	2 199	-350
ResMex	392	392	0
Stadshus AB	797	847	-50
Summa	15 997	15 151	846

Valutaexponering

I enlighet med KF beslut KF 2024-05-28 § 190, att överta befintliga lån och obligationer från de kommunala bolagen och vidareförmedla samma lånebelopp och villkor med interna reverser till bolagen kommer således kommuner att överta obligationer utställda i utländsk valuta med tillhörande valuta-säkringar. Detta innebär att kommuner kommer äga obligationer i utländsk valuta men tar ingen valutarisk då affären säkras med ett valutaderivat.

Tekniska verken och dotterbolaget Bixia hanterar säkringar av valuta i framförallt EUR som de hanterar i sin egna verksamhet.

Kommunen har möjlighet att ta upp lån och obligationer i både NOK och EUR. Vid dessa tillfällen säkras alltid lånebeloppet med ett s.k. valutaderivat (valutaswap) så ingen valutarisk kan uppstå.

Placeringsportföljerna har investerat i en fond med europeiska obligationer som noteras i EUR. Fonden säkrar valutarisken så att placeringens avkastning är oberoende av hur den svenska kronan handlas mot EUR.

En del av kapitalet placeras i globala aktiefonder, fonder som köper utländska aktier och som handlas i annan valuta än i svenska kronor. Dessa placeringar medför därför en indirekt exponering mot andra

³ Kommunens egna skuld, de interna skulderna bolagen ej medräknat

valutor. Valutarisken beaktas vi val av strategisk portföljkomposition det vill säga hur stor andel globala aktier som portföljen ska innehålla.

Generellt gäller att förekomsten av globala aktier i en blandad portfölj ökar diversifieringen och minskar risken, variationen i avkastning. Minskad risk betyder att avkastningen blir mer stabil.

Appendix

Marknadsdata

Prognos för styrräntan, procent kvartalsmedelvärden. Riksbankens estimat

Riksbanken reporänta, Kvartalsmedelvärden %	2024 kvartal 3	2025 kvartal 1	2026 kvartal 1	2027 kvartal 1
Reporäntan	3,70 (4,10)	3,20 (4,10)	2,76 (3,78)	2,58

Övrig marknadsdata

Avkastning	2024-08-31
S&P 500, aktier USA, 2023	14,70 %
Sv, börsen SIXPRX	10,11 %

Ordlista

STIBOR

Stockholm Interbank Offered Rate är en daglig referensränta som beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av de räntor som bankerna SEB, Nordea, Svenska Handelsbanken, Swedbank och Danske Bank ställer till var för utlåning i svenska kronor.

Styrränta

Räntor som en centralbank sätter i penningpolitiskt syfte. I Sverige är det reporäntan samt in- och utlåningsräntan till banksystemet.

Reporänta

Riksbankens viktigaste styrränta genom vilken Riksbanken kan styra de korta marknadsräntorna med avsikt att påverka inflationen. Bankerna betalar reporänta när de lånar pengar i Riksbanken via Riksbankens repotransaktioner. Vid tillfällen då bankerna placerar pengar i Riksbanken kan de i stället köpa riksbankscertifikat. Bankerna erhåller reporänta vid placering i riksbankscertifikat.

Högkonjunktur

Den ena fasen i en konjunkturcykel, i regel präglad av hög sysselsättning, stor investeringsaktivitet och stigande priser. Motsats: lågkonjunktur eller recession.

Inflationstryck

Allmänna prisökningar som gör att pengarnas värde minskar, det vill säga att köpa färre varor och tjänster för samma mängd pengar. Motsatsen är deflation.

Riksbankens direktion

Sex ledamöter som utses av riksbanksfullmäktige med mandatperioder på fem eller sex år. Direktionen ansvarar för Riksbankens verksamhet och fattar beslut om penningpolitiken, frågor om finansiell stabilitet, marknadsoperationer och betalningsväsende.

Centralbank

Institution som ansvarar för penningpolitiken i ett land eller valutaområde, det vill säga fastställer en ränta för att bevara värdet på pengar. En centralbank ansvarar normalt även för att stabiliteten i betalningsväsendet kan upprätthållas och ger ut kontanta betalningsmedel. Riksbanken är Sveriges centralbank. I andra länder kan centralbanker också ha andra uppgifter, till exempel ansvara för den finansiella tillsynen eller förvalta statsskulden.

Swapavtal

Avtal som två parter ingår för att byta ut en valuta eller en ränta mot en annan valuta respektive ränta under en i förväg bestämd tidsperiod och i enlighet med vissa villkor.

Cross currency swap

Ett avtal mellan två parter om utbyte av betalningar i två olika valutor.

Obligation

Räntebärande löpande skuldförbindelse som kan ges ut av staten, kommuner, kreditmarknadsbolag, hypoteksinstitut eller större företag. En obligation har lång löptid, minst ett år. Obligationens nominella belopp återbetalas när löptiden gått ut, och under tiden får innehavaren av obligationen periodiska utdelningar (räntor).

Ränterisk

Risken för att värdet på ett räntebärande värdepapper sjunker till följd av att marknadsräntorna stiger.

Likviditet

Mått på ett företags eller en organisations betalningsförmåga på kort sikt. Kan även beskriva hur snabbt det är möjligt att omsätta en tillgång i pengar.

Anskaffningsvärde

Vad tillgångarna har anskaffats till för värde.

Marknadsvärde

Faktiskt värde vid periodslut, en ögonblicksbild.

Övervärde

Skillnad mellan marknadsvärde och bokfört värde.

Duration

Genomsnittlig löptid på samtliga kassaflöden i en obligation.